

13.3.4.2 Looien, da's klooiën

Looien met hersenen

Figuur 107 Huiden looien

mag een nachtje staan. Bij gebrek aan kuip kan je de vochtige huid inwrijven met hersenen en opgerold in de schaduw leggen. De volgende dag wordt de huid heel stevig uitgewrongen en gaat nog een paar keer een half uurtje terug in het bad. Het wringen tussen de baden door zorgt ervoor dat de in het water opgeloste oliën diep in de huid worden geperst. Daarna mag de huid drogen tot hij alleen nog koud aanvoelt maar verder droog lijkt.

In plaats van hersenen kunnen ook ongeveer 16 eieren in 4 liter water gebruikt worden. De huid wordt 16 uur in dit mengsel gelegd, waarna het kan worden uitgewrongen en gedroogd.

Ontvlezen en ontharen kan ook met een hogedrukspuit.

♣ Wat je denkt dat anderen van je denken, denk je zelf.

Looien met tannine

Tannines zijn polyfenolen, chemische verbindingen in o.a. wijn, thee, hout en vruchten (kweepeer, avocado..) die smaak, kleur en structuur beïnvloeden. Ze hebben een adstringerende of samentrekkende werking. Ze binden zich aan eiwitten waardoor die gefixeerd worden. Daardoor hebben ze een positieve invloed op het bewaren van wijn, huiden ed.

Tannines fixeren eiwit. Behalve in thee en wijn, zitten ze o.m. ook in eiken, wilgen, sparren en kastanjes. Jongere bomen bevatten meer tannine dan oude. Eikenbast van zeven tot tien jaar is de beste looistof . Eek of bark is de gedroogde bast van de eik. De bast wordt gedroogd en vermalen zodat de tannine er makkelijker uittrekt. Gemalen en aan water toegevoegd wordt het run genoemd. De juiste hoeveelheid bast om een huid te looien is ongeveer gelijk aan het gewicht van de vochtige huid (zonder haren).

Te weinig looistof betekent onvoldoende looiing. Dit wordt snel duidelijk omdat het looibad een beetje begint te stinken. Je moet dan looistof toevoegen.

Teveel looistof zorgt ervoor dat de buitenste lagen van de huid worden geloooid, maar ook de diepere toegang afsluit voor behandeling. Je ziet dit door de huid in te snijden. Zie je drie lagen zoals bij triplex dan is het looibad te sterk.

Je moet huid en bast onder water zetten zodat je ze elke dag minstens éénmaal kan omroeren. Kleine huiden als die van konijn of muskusrat zijn, afhankelijk van de temperatuur, na één of twee weken klaar. Grotere huiden doen er langer over. Een runderhuid kan er meer dan negen maanden over doen.

Bij temperaturen onder de tien graden Celsius komt het looiproces tot stilstand.

Lauw water onttrekt meer looistoffen aan de eek dan koud water.

Met eek geloooid leer is stugger, en dus geschikter voor vb. schoenzolen. Met vet geloooid leer is zachter, en beter voor handschoenen, zeem, kleding.

Andere planten met looistoffen die ook gebruikt werden zijn adelaarsvaren (*Pteridium aquifolium* Kulm), berkenbast, brem (bast, *Cytisus scoparius* Link), geel nagelkruid (*Geum urbanum*), gele lis (wortel, *Iris pseudoacorus*), gele plomp (wortel, blad, bloem, *Nuphar luteum*), gewone agrimonie (*Agrimonia eupatoria*), gewone dopheide (*Erica tetralix*), gewone smeerwortel (gekookte wortel, *Synphythum officinale*), grote kattenstaart (*Lythrum salicaria*), heggenrank (bessen om huid te ontharen, *Bryonia dioica* Jacq.), hondsroos (blad, *Rosa canina*), klimop (*Hedera helix*), mannetjesvaren (*Dryopteris filix*), middelste teunisbloem (*Oenothera biennis*), mirte (*Myrtus communis*), muizenoor (*Hieracium pilosella*), tormentil (wortel, *Potentilla erecta*), vrouwenmantel (*Alchemilla vulgaris*), wateraardbei (*Comarum palustre*), wilde gagele (*Myrica gale*), witte waterlelie (wortel en blad, *Nymphaea alba*), zilverschoon (*Potentilla anserina*).

Slichten of walsen

De volgende stap is de huid op te rekken en daarna voortdurend in beweging te houden terwijl hij droogt. Anders wordt hij hard en stug. Je kan met een brede, platte, afgeronde stok stevig over de opgespannen huid walsen 📖 (het slichten 📖). Of ieder plekje van het leer over de gladde kop van een paal heen en weer trekken.

Een **zeem** (lap of 📖 -vel) wordt gemaakt van de binnenste laag leer van gems (of schaaap, kalf) en gebruikt om ramen en auto's te zemen, de binnenkant van rennersbroek, handschoenen,..). Het is zeer zacht, absorberend en drogend. Het leer wordt geloooid met vis- of mariene olie (levertraan). Je mag het dus nooit wassen met ontvettende detergenteren.

Ik vond ca.80 anekdotes over leder van mensenvel. Boeken gebonden in **mensenhuid** 📖 worden vermeld als een anthropodermische band. De heer Villenave bezat een exemplaar van de 'Mensenrechten' [!] gebonden in dit materiaal. Gerechtelijke verslagen over moordenaars werden soms in hun eigen huid ingebonden. Het beroemde 'Justine' van markies de Sade werd soms ingebonden in vrouwenhuid. Met een voorkeur voor die van de borsten.

Marokijn is een fijn soort geitenleder uit Marokko. Eén auteur omschreef het als de huid van een Marokkaanse neger.

Beschrijvingen variëren van kalf- over varkens- tot geitenleder. En van ruw, tot zacht en glanzend.

De hertog van Orléans (Egalité) had een broek van mensenhuid. Hiervoor werden goede en gave lijken van de ter dood veroordeelden gevild. (Histoire de Montgaillard)

Tatoeages dienen soms als decoratieve motieven. Verhalen over lampenkap van gelooid mensenhuid uit concentratiekampen (WOII) zijn ook gekend. En ook tegenwoordig wordt er nog huid gedoneerd voor de dood (voor gebruik erna). Je vindt er meer over onder de term Human leather.

Trouwens, ook huid van vissen en struisvogels wordt gelooid tot leder. En slang, krokodil... Op een oude foto uit WO I is een Pruisische Landwehmann te zien die rattenhuiden looit in zijn dugout (loopgraafhol). Geen idee waar de kleine rattenhuid voor gebruikt werd.

♪ *Bont: goedgehumtst.*

♪ *Bont: een huid die van dier wisselt.*

Aurelien Scholl

♪ *Decadentie: een jas van zeehondbaby's kopen,
omdat je het anders zo zielig vindt voor de pelsjager.*

Hans Ferrée